

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΟΥ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ Η ΦΥΣΗ

Η φύση υπήρξε και θα παραμείνει ο μεγαλύτερος δάσκαλος του ανθρώπου.

Οι κατασκευές του ανθρώπου δε μιμούνται εκ πρώτης όψεως στοιχεία ή χαρακτηριστικά της φύσης. Και όμως, εύκολα θα έβρισκε κανείς σε ένα βουνό ομοιότητες με την Πυραμίδα ή την κορυφογραμμή της Πεντέλης στο αέτωμα του Παρθενώνα, αφού το κεκλιμένο επίπεδο εξυπηρετεί και στα δύο το γλίστρημα του νερού. Η αρχιτεκτονική εμπνέεται από πλάσματα και τρόπους και από την οργανική φύση. Πλέγματα από ίνες φύλλων, νευρώσεις στελεχών, δικτυώματα ιστών αράχνης, κλειδώσεις ζωικών μελών και διάφοροι σύνδεσμοι του σκελετού θυμίζουν συστήματα τεχνικών κατασκευών. Οι δωρικοί στύλοι μιμούνται τους κορμούς των δέντρων, τα κορινθιακά κιονόκρανα την άκανθο, οι διακοσμήσεις αναφέρονται σε ανόργανες και οργανικές μορφές, σε κρύσταλλα, κοχύλια, φυτά, ζώα, ανθρώπους.

Η αρχιτεκτονική πλάθει τις μορφές της χωρίς να τις νεκρώνει μέσα στα σχήματα της γεωμετρίας ή στους τύπους της λογικής. Δεν απομιμείται τις μορφές της φύσης, αλλά τις αναδημιουργεί. Η φύση μπορεί να αποτελεί πηγή έμπνευσης αλλά όχι μοντέλο για αντιγραφή. Η τυφλή αντιγραφή της φύσης ποτέ δεν εξελίχθηκε σε σπουδαία τέχνη. Στα έργα του ανθρώπου επιχειρείται η εξιδανίκευση της φύσης. Το μεγαλείο της έγκειται στο ότι το έργο της δε μοιάζει απαράλλακτα με το πρωτότυπο, το οποίο αλλοιώνεται και μεταπλάθεται φανερόνοντας τη δυνατότητα των πολλών μεταμορφώσεων. Αφού και στη φύση άλλωστε και τα ακίνητα ακόμα δημιουργήματα, όπως ένα βουνό, υφίστανται κάθε στιγμή μεταλλαγές σκιάς, χρωμάτων και φωτός, που και η αρχιτεκτονική δε μπορεί να αγνοήσει.

Το απόλυτα συμμετρικό, το παγερά κανονικό στη μορφή, μοιάζει να μην έχει ζωή. Γι' αυτό οι κατασκευαστές της αρχαιότητας σκόπιμα εισήγαγαν μυστικές και μικροσκοπικές παραλλαγές στην απόλυτη συμμετρία των κα-

τασκευών τους. Ο Wright πίστευε ότι αφού η φύση δεν είναι συμμετρική, το ίδιο θα έπρεπε να ισχύει και για ένα κτίριο, για να αντικατοπτρίζει το οργανικό και το ζωντανό.

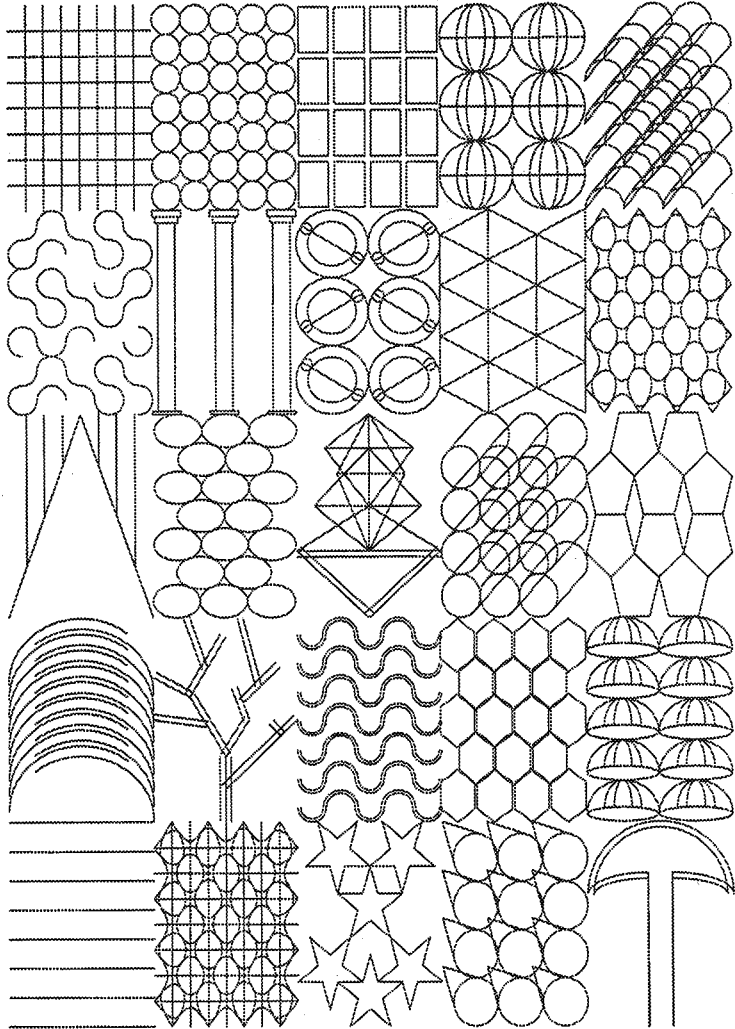
Από τον καιρό της σπηλιάς, ο άνθρωπος δημιούργησε κατασκευές, στις οποίες κατέληξε παρατηρώντας τη φύση και εκλογικεύοντας την. Στον κόσμο γύρω μας, παρατηρούμε την ασυνέχεια και τη συνέχεια. Στη γεωμετρία η ασυνέχεια εκφράζεται με τη γωνία, τα πολύγωνα και τα πολύεδρα, ενώ ο κύκλος και οι καμπύλες γραμμές και επιφάνειες αντιπροσωπεύουν τη συνέχεια. Στη φύση οι κρύσταλλοι αντιπροσωπεύουν την ασυνέχεια, ενώ μορφές της οργανικής φύσης, φυτά και ζώα, δείχνουν να μονοπωλούν τη συνέχεια. Ο κόσμος της ασυνέχειας έδωσε στον άνθρωπο τις αρθρωτές κατασκευές φτιαγμένες με πασσάλους, δοκούς, ενώσεις ή φατνώματα. Συνυπάρχουν αρμονικά με συνεχείς κατασκευές όπως θόλοι, κελύφη ή άλλες καμπύλες επιφάνειες.

Η ευθεία και η καμπύλη έχουν τελείως διαφορετικά αποτελέσματα. Η πρώτη προσδίδει σταθερότητα, αυστηρότητα, προσανατολισμό, είναι η γραμμή της οργάνωσης, της δύναμης. Η δεύτερη εκφράζει ζωή, ρευστότητα, μας οδηγεί σε μια κατάσταση ονειρική.

Τα διάφορα τέλος υλικά αντιδρούν διαφορετικά κάτω από τις δυνάμεις συμπίεσης, τάσης ή στρέψης και προβάλλουν τις δικές τους μορφές αντίστασης. Αυτές οι μορφές είναι για κάθε υλικό ένα αναπόσπαστο κομμάτι της σχεδιαστικής γλώσσας του υλικού. Τα χειρότερα λάθη στο σχεδιασμό γίνονται χρησιμοποιώντας ένα υλικό σε μορφές που ανήκουν σε ένα άλλο.

Όταν το έργο του ανθρώπου εναρμονίζεται με τη φύση, γίνεται πιο ζωντανό, δίνει την εντύπωση ότι ήταν πάντα εκεί και ότι έχει το ίδιο δικαίωμα να είναι εκεί όπως μια πέτρα, ένα ποτάμι ή η θάλασσα, γιατί ανήκει εκεί. Υπάρχει συμφωνία μεταξύ του τοπίου, του κλίματος και του έργου του ανθρώπου. Αφού η αρχιτεκτονική πραγματοποιεί επέμβαση στο φυσικό χώρο, οφείλει και να προσαρμόζεται στο περιβάλλον. Αυτή η συνύπαρξη είναι ένα από τα χαρακτηριστικά του μεγαλείου στο σχεδιασμό.

PIYEC





Διαστρωμάτωση

Χασαπόχαρτο. Χοντρή συσκευασία